

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Maskolijos valdžia atsisaukė į Austrijos valdžią su protestu prieš vaikymą maskoliškųjų žydų iš Moravijos. Iš Ostravo mat išvyjo 283 maskoliškus ukėsus, o tame skaitliu buvo daugiausiai žydų. Pirmiausiai išvyjo 400 maskoliškų ukėsu, tame buvo 90% žydų, 8% lenkų, o 2 nuošimčiai maskolijai. Austrijos valdžia sako, būk maskoliškųjų ukėsei padidino prasizengimus, todėl juos veja. Maskoliškasis vienok konsulis Ostrave užtikrina, jog 10 užmušėjų, kurios Ostravo aplinkinėse atsitiko, tik du maskoliškėje ukėsei buvo įpaimoti. Klausimas vaikymo maskoliškųjų ukėsu buvo ir maskoliškų dumojų pakeltas. Austrijos pastelgimais su maskoliškaisiais žydais peikė atstovai konservatyviųjų partijų, taigi tą partijų, kurios norėtų Maskolijoje visus žydus išnaikinti, kurios visokiose vietose rengė žydų skerdynes, kurios nuolatai kursto valdžią ir maskolius ypač prieš žydus.

Austrija veja laukan maskoliškuosius žydus gal neteisėgai, bet prieš, tai protestuoti mažiausią pamatų turi maskoliškoji valdžia, kuri net ukėsus žydus, nuo senai apsigyvenusius su prievara vaikė iš Kijevo, Maskvos ir Peterburgo ir iš kitų Maskolijos miestų, o jau svetimiams žydams tai visai uždrausta net su svarbiais reikalais atakti. Juk Peterburge nemorėjo leisti Amerikos ambasadoriaus Turkių tik todėl, kad jis žydus, nors jis yra Amerikos tautos atstovas.

Azijauskas maras iš Mandžiurijos, ten dėl nerangumo maskoliškų ir chiniskų urėdinkų giliai šaknis įleidęs, persikėlė jau Siberijon. Vienas apsigimimas buvo Vladivostoke. Marą ten atvilkio iš Charbino nuo tarystos paleistas kareivis.

Kadangi ant Maskolijos, dėl jos urėdinkų nerangumo Charbine pradėjo visi civilizotai kraštai rugoti, buk ji nesistengia marui kelią užkirsti, tos rugonės privertė ant galo ir caro tarnus Charbine subrusti. Jie, nurodžius daktarams, nuo Mandžiurijos chiniskų urėdinkų pareikalavo, kad būtų išdeginata Charbino dalis, kurioj maras siaučia. Bet, jaigu išpradžių būtų kauryta su maru, gal jis ir be deginimo miesto būtų suvaldytas. Mandžiurijoj sustreikavo ten atgabenti dirbti geležinkelį maskoliškėje darbininkai, kurie, neturėdami iš ko užsilaikyti, pulkais grįžta Maskolijon ir gali atvilti marą į visokius Siberijos kraštus.

AUSTRIJA.

Krokavoj, dėl atsiuntimo vokecio profesorius ir jagelioniskajai universitetui, sustreikavo studentai. Jie apleidė universitetą ir neleido profesoriams lektijas skaityti. Ant gatvių kėlė demonstracijas. Krokaviečiams prietarė studentai kito lenkiskio universiteto — Lvovo universiteto. Ten studentai taipgi kėlė smarkių demonstracijų. Abudu universitetu valdžia uzdarė neapribotam laikui, kol studentai nenustarims.

Nors Austrija menkai turi jurių, tik mažas jos plotas siekia jurių, bet kaip kitos Europos viešpatystės, taip ir nuvargusi, skolese paskendus Austrija drutina laivyną. Laivyno ministris siems metams nuo parlamentu pareikalavo 11 milijonų dolarių dirbimui naujų laivų. Iš viso naujims laivams reikalaujama 62 milijonų dolarių, nauji laivai turi būti padirbti į 6 metus. Naujų laivų reikalaujama: 4 mušio laivų po 20,000 tonų, 3 skraiduliu, 12 torpedinių laivų ir 6 pavandeninių. Kariumenės sudutinimui reikalaujama 8,000,000 doliaugio, o iš viso 448,000,000 dol. Kaip skolese paskendus Austrijai tai labai daug. Ir tai žmonėms inkalbama, kad tas daroma santaikos palaikymui

ISPANIŠKOJI AMERIKA.

Revolucija respublikoj Meksiko ne tik ne puola, bet platinasi vis labiau. Revoliucija jau apėmė ir šiaurvakarinius Meksiko plotus, prie Kalifornijos sienos, kur revoliucijos dar nebuvo. Kadangi tuose kraštuose kariumenės mažai, tai revoliucionieriams gana sekasi. Jau keliuose susirėmimuose jiems pasisekė sumušti mažas kariumenės dalis, o pasisekimai tie, nors ir ne svarbus, prie jų patraukia abejojančius, bet neužgandintus iš prezidento. Diazo valdžios, kuris, atsiekimui savo mieriu, nesidrovi net per tankiai griebtiesi žiaurumo.

Pereitį savaitę 200 revoliucionierių atsirado aplinkinėse Bokuillas ir sumušė kariumenės dalį. Vienas turtingas gyvulių augintojas, Emilio Salgado su 100 raitelių pristoj prie revoliucionierių ir sudrutino jų eiles. Ir mieste Chihuahua revoliucionieriams sekasi. Prie jų pristojia čia vis nauji pasekėjai; prie jų pristojio ir miesto policijos perėdintis.

Kad revoliucija Meksike platinasi, tą patvirtina ir atkakę į Los Angeles amerikoniškėje kapitalistai, pabėgę iš Meksiko. Jau ir jie dabar sako, jog kilusi revoliucija ne vaikų siausmas, ji gali svarbias permainas Meksike padaryti.

30 sausio dieną aplinkinėse Motezuma buvo gana smarkus mušis revoliucionierių su kariumene, bet kaip jis pasibaigė, dar nežinia.

Ir Honduraso revoliucionieriams sekasi, nors jiems gana trukdo karo vedimą Amerikos laivyno perėdintis. Revoliucionieriai, sumušę prezidento prieš juos išsiųstą kariumenę, paėmė svarbų miestą Ceiba. Naujas revoliucionierių pulkas, iš 900 kariantų atsirado valstijoj Chalutia ir traukia krašto sostapių, miesto Tegucigalpa link. Kita revoliucionierių dalis traukia taipgi sostinės link. Todėl aplinkinėse Puerto Cortez laukiamas svarbesnis mušis revoliucionierių su kariumene. Čia atkakio amerikoniškėje ir angliškėje kariskėje laivai.

Amerikos valdžia nuo Ecuadoro respublikos norėjo pasamdyti salas Galapagos, nuo kurių, be abejonės, nebūtų jau amerikonių pasitraukę. Bet Ecuadoro gyventojai, pajutę tai, pakėlė smarkių protestus ir nepilankias amerikonom demonstracijas. Respublikos prezidentas, pabūgęs demonstracijų, pertraukė tarybas su Amerika, bet žmonės dar nenustarima. Matyt visoj ispaniškioj Amerikoj amerikonių neturi didelės gyventojų simpatijos.

Tarp Ecuadoro ir Peru respublikų vaidai, kurie buvo beveik išnykę, vėl atsinaujino. Peru kariumenė parėjo sieną, insivėrė į Ecuadorą ir užėmė viena miestelį, iš kur paėmė sėdincius kalėjime nelaisvius. Toki atsitikimai paprastai gimdo karus, bet čia Argentina ir Brazilija bando susipykusias respublikas taikyti, karo neleisti. Bet ar taikymas pasiseks, nežinia.

TURKIJA.

Turkija, pakėlimui savo garbės ir parodymui savo galybės, pradėjo erzinėti su Europos viešpatyste, kuri mažiausiai gali jai blogo padaryti, — su Italija. Turkei jau nuo senai erzinosi su Italija; toje protestavo, bet protestai nieko negelbėjo. Dabar vienok Turkijos kariskasis laivas Yemeno aplinkinėse ant jurių sulaukė italiską laivą. To jau ir Italijai pasirodė per daug. Ji sumobilizavo savo laivyną ir manoj siųsti laivus į Turkijos pakrantes. Be abejonės karo nebus, nes Italija jo neves, bet bus tai demonstracija parodymui, kad per daug ir Italija neeis sau ant kulnų myniti.

Suvaldymui arabų sukilimo Yemeno pakrantėse, Arabijoj, Turdui išsiuntė savo kariumenę, bet tarp kareivių apsirėškė cholera, kuri, suprantoma, sunkina suvaldymą sukilimo. Sukilėliai Yemeno

ne laikosi jau porą metų, jie paėmė visą valdžią į savo rankas. Yemeno pakrantės priguli Turkijai.

IŠ LIETUVOS.

KUN. J. TUMAS ISTREMTAS.

Lietuvos laikraščiai pranešė, kad, Vilniaus dieceizijos administratoriui kun. Michalkevičiui pareikalavus, Kauno vyskupas atšaukė kun. Juozą Tumą iš Vilniaus. Lietuviai iš visų pusių siunčia protestus prieš tokį bjaurų dvasiškų valdytojų pasielgimą su kun. J. Tumu.

LENKŲ-LIETUVIŲ GINCŲ.

Neseni dar laikai, kuomet, nekalbant jau apie dvarponius, kiekvienoj Lietuvoje klebonijoj viešpatavo lenkų kalba, kuomet kiekvienas ne tik vargonininkas ir zakristijonas, bet ir šiaučius, kriaučius ar kitas koks amatininkas stengėsi butinai lenkiškai išmokyti ir... kalbėti. Šiuos gi visus kuningus ir "ponus", kiek galėdami sekė prasti žmoneliai ir tokiu būdu daugelį Lietuvos vietų, daugelį parapijų (ypač arčiau lenkų rubėžių) pamažu iš lietuvijų "pasidarė" "gryni" lenkai.

Bet vėrtio kitokie laikai ir daugelis kuningų, šiaučiai, kriaučiai ir kiti amatininkai sodžiėje pirmieji pradėjo vadinti save lietuviais, ir savo brolius lenkus vėl ėmė verst atgal į lietuvius. Bet tasai vertimas ne taip lengvas, ypač vietose, kur arčiau prie tikrųjų lenkų arba kur daug yra tikrųjų vadinamųjų "šlektos". Tokiose vietose nekarta atsitinka net gana aštrūs susirėmimai su, taip vadinamais "lenkais" ir tamsių tankiausia už pamaldas bažnyčiose. Mat, kaip seniau klebonijose buvo mada tik lenkiškai kalbėti, tai kuningai ir bažnyčioj Dievo žodį skelbė lenkų kalba. Dabar gi susipratę lietuviai užsigėdė lietuviskai melvoti ir Dievo žodžio klausyti; o naują paprotį netaip lengva įvesti, ypač, kad "šlektos" visuomet tam priešinga, o su jais nei klebonas, nei kiti kuningai nevisuomet nori pyktis. Kitur gi kad ir vietiniai kuningai palaiko lietuvius, tai "ponai" užsispiria, duoda prašymus į vyskupų ir kt., o ten jų, kaip galingų, gana tankiai paklauso. Jai gi vyskupijos vyresnybė, o ne vien tik klebonai, vyskupai ar kt. Dėlto gi žmonėms reikalingas esąs apšvietimas.

Lenkai į šitą "L. Zinių" atsilieptą dar neatsiliepė. Bet "Viltis" labai supykė užtat, kaip tai "L. Zinių" išdrįso kun. Tumą papeikinti ir net protestuoti prieš dakurinius jo su lenkais pasielgimus ir No. 146 iškilmingai sako: "Jus (t. y. pirmiečiai) teisiate mus, o lietuvijų atgijimo istoriją, sąsąsom aplaistyta, ištaris teise žodį ir jums!"

Taip tai šiemet sutinka Kalėdų šventės mūsų ir mūsų lenkų laikraštija (kiti mūsų kuningų laikraščiai lig šiol į tuos ginčus dar nesikišo, tik keliohika Žemaičių vyskupijos kuningų ir "Žiburio" centro valdyba atsiuntė į išreiskę kun. Tumui užuojautą ir protestuoją prieš lenkų kun. Černiavskio ir jam parašę kun. Tumo šmeizimus).

to gardžiai, kaipda savo laikraščiuose pusėtinai lietuvius iškolioja ir viskas.

Bet pastaruoju laiku lietuviai pradėjo rašinėti apie tokius pasielgimus svetimomis kalbomis einančiuose laikraščiuose — vokiečių, prancūzų, rusinų, pačių lenkų, rusų ir kt. Kaikuriuose iš tų raštų buvo net nešvarių dalykų prirašyta ant lenkų ir ant jų dvasiškų vyresnybių. Zinoma, lietuvijų lenkintojai už tai baisiai ėmė pykti. Čia gi, kaip tyčia, vilniškė "Viltis" prie vieno prancūzų laikraštįje tilpusio straipsnio (paduodama savo skaitytėjams) pridėjo savo prirašą, kuriame sako, jog iš Vilniaus vyskupijos bažnyčių įvejama lietuvijų kalba, o negražinama, kaip tame straipsnyje pasakyta. Vilniaus vyskupijos valdyba už tai labai supykė ir iš kun. Tumo, kaip "Vilties" redaktoriaus, pareikalavo paaiškinimo. Kun. Tumas atsakė vyskupo kanceliarijai paaiškinti, užtat "paaiškino" viešai "Viltyje". Už tai dar labiau lenkai kuningai supykė ir savo laikraščiuose apskelbė kun. Tumą net bedieviu, ėmė grąžinti bažnytinėmis baudmėmis ir kt. už tai, kaip jis drįstąs prieš vyskupijos valdytoją rašyti. Kun. Tumas ir visa "Viltis" tuokart dar labiau užsiropė ant lenkų, ėmė viską, ką tik blogo žinojo, prikašioti, o kun. Černiavskį, padavinį kun. Tumą "be tikėjimo" ir kitokiais žodžiais iskomė, kun. Tumas "Viltįje" pažadėjo patraukti net teismam.

Į šitų ginčų vidurį įlindo ir "Liet. Zinių" No. 99. Ten dviejuose ilgose straipsniuose užstoja kun. Tumą kaip žmogų, kaip redaktorių ir kaip tautiečių, ir sako, kad dvasiškiai viršininkai visai neteisėgai prie kun. Tumo, kaip redaktoriaus, prikišo, o grąžinimas kun. Tumui bažnytinėmis baudmėmis tai esąs nedoras darbas. Savo keliu, "Liet. Zinių" bara ir kun. Tumą ir "Viltį" už tai, kad jie ir ant lenkų nešvarių užsiropė, koliojasi, o kun. Tumą dar užtat, kad jis gana tankiai su lenkais kalbasi visos Lietuvos vardu, o kaip karštas žmogus, daug ko nereikalingo pasako ir paskui išto kyla tik bereikalingi ir tušti vaidai ir barniai. Beto, "Liet. Zinių" sako, kad norint, idant prasti žmonės visur (ir bažnyčioje) turėtų sau prigulincias teises, reikia, kad jie patį jų teisių panorėtų ir patį jas iškovotų — kad savo reikalais pačios žmonės galėtų rūpintis, o ne vien tik klebonai, vyskupai ar kt. Dėlto gi žmonėms reikalingas esąs apšvietimas.

Lenkai į šitą "L. Zinių" atsilieptą dar neatsiliepė. Bet "Viltis" labai supykė užtat, kaip tai "L. Zinių" išdrįso kun. Tumą papeikinti ir net protestuoti prieš dakurinius jo su lenkais pasielgimus ir No. 146 iškilmingai sako: "Jus (t. y. pirmiečiai) teisiate mus, o lietuvijų atgijimo istoriją, sąsąsom aplaistyta, ištaris teise žodį ir jums!"

Taip tai šiemet sutinka Kalėdų šventės mūsų ir mūsų lenkų laikraštija (kiti mūsų kuningų laikraščiai lig šiol į tuos ginčus dar nesikišo, tik keliohika Žemaičių vyskupijos kuningų ir "Žiburio" centro valdyba atsiuntė į išreiskę kun. Tumui užuojautą ir protestuoją prieš lenkų kun. Černiavskio ir jam parašę kun. Tumo šmeizimus).

— Lietuvos ūkininkas —

V LIETUVIŲ DAILĖS PARODA VILNIUJE.

Vasario mėn. pabaigoje 1911 metų Liet. Dailės Draugija rengia Vilniuje V išilės dailės parodą.

Taigi penktą kartą lietuvijų dailės švės savo šventę. Ši paroda paliūdy, kiek per paskutinį penketmį t. y. nuo pirmosios parodos nužengė pirmyn grynoje ir pritaikomojoje dailėje, lyginu būdu parodys, kiek lietuvijų viesuomenė prie savo dailės kilmės prisideda.

Iš tų tai ir iš kitų atžvilgių

geistina, idant šita mūsų paroda būtų kuodidžiausia ir kuoturtinčiausia.

Parodon, kaip ir praėjusiais metais, bus priimami lietuvijų dailininkų darbai, būtent: įvairiausių rūšių originaliniai paveiksai ir piešiniai, architektūros sumanymai, skulptūros darbai, o taipgi visokie išdirbiniai, kuriuose dailė yra pritaikinta prie amatų (geistinos čia kompozicijos iš lietuvijų raštų).

Per keturias praėjusias parodas mūsų sodžių dailininkų ir dailininkių gėdos sau nepadarė. Nevienas dailininkas ar dailės mėgėjas taip lietuvius, taip svetimtautis, bežiūredamas į puičius raštus, kuriais lietuviai sodičiai ir sodietės padailino savo atsiųstus parodon išdirbinius, suprato ir pripažino, kad juose yra tikras mūsų originalinės dailės šaltinis ir kad iš ten lietuvijų menas privalo semti sau gyvybės pajėgas.

Turėdami tai omenyje, šiūnį kviečiame visus tuos lietuvius ir lietuvaites, kurie ką nors ypatingai gražaus turi padirbę, arba jei ką iš lietuvijų gražių išdirbinių turi pas save, — atsiųsti V dailės parodon į Vilnij.

I šį skyrį bus priimami:

1. Įvairiausių rinkiniai ir kaitininiai auidimai (prijuostės, juostės, divonėlai, juostų divonai).

2. Senoviški mežginiai arba užgaliai (megsti pirštais be kabelių), išsiuvinėjimai ir t. p. darbai.

3. Gražiai išmarginti daiktai iš medžio: kryželiai, dėžutės, lazdos, kultuvės, klumpės, verpsčio lentelės ir t. t.

4. Piešiniai ar bent fotografijos įvairiausių lietuvijų ornamentų, taigi padailinimų prie kopytelių, kryžių, langinių, gonkų ir kitų daiktų, kuriuos, dėlei jų didumo ar kitokių priežasčių, sunku būtų parodon siųsti.

Prie kiekvieno veikalo, siunčiamojo parodon, turi būti prikabinata kortelė su užrašu, kas tą veiklą dirbo ir koks jo adresas. Reikia taip-tai pažymėti — parsiuduoda tas darbas, ar ne, ir jai parsiuduoda, tai kokia kaina. Tie užrašai reikalingi tam, idant parodai pasibaigus, galima būtų žinoti, kam ir kur sugrąžinti daiktai, arba pinigai už parduotuosius daiktus.

Jaigu kas, atsiųsdamas parodon gražius kaimo išdirbinius, malonėtų paaokoti juos Liet. Dailės Draugijos kolekcion (Muzėjum), tai prašome taip-tai pažymėti. Visos tokios aukos bus priimanamos su didžiausiu dėkingumu.

Ketvirtosios parodos pavyzdžiū, už gražiausius kaimiečių darbus, kurie bus parodon priimti, Liet. Dailės Draugija nuo savęs skiria 25 rub. dovanų. Apie vertę išstatytų veikalų spres tam tikra komisija, sutaisyta iš dailininkų ir šiaip dailės žinovų.

Visi siunčiami parodon daiktai bus priimami iki vasario 20 (kovos 5) d. 1911 m.

Siuntinius ir laiškus meldžiamė rašyti šiuo adresu: Antanas Žmuidzinavičius, Vilnius, Zavalna 15 — 11.

Liet. Dailės Draugijos Valdyba.

— Viltis —

IŠ VILNIAUS.

Grudžio 19 d. įvyko visuotinas Sąjungos lietuvijų kalbų ginti susirinkimas Vilniuje. Senasai Sąjungos pirminkas pranešė apie jos veikimą pereinantis metais. Įstojo daug naujų narių. Po to išrinkta naujoji valdyba.

Vilniaus gubernatoriaus įsakymu Vilniaus lenkų moterų būrelis galutinai uždaryta.

Šiomis dienomis išėjo pirmasis No. lenkų iliustruotojo savitrašio "Tygodnik Wileński".

— Viltis —

IŠ KAUNO.

Kauno kinematografas "Olimpas" ėmė, tarp kitų paveikslių, rodyti "Lietuvos ir Nemuno upės vaizdus". Esas tai vietinis kinematografo nutraukimas. Tikrai, Lietuvoje nemažiau, kaip kitose šalyse, yra gražių ir indomių vietų ir dalykų, kurie verti kinematografo paveikslių.

— Viltis —

IŠ JONIŠKIO.

Kauno gub., Šiaulių pav. (Nuo mūsų korespondento). 25 gruodžio Joniškio klebonijoj buvo metinis Joniškio "Saulės" draugijos skryžiaus saharių susirinkimas. Pirmiausiai išrinkta pirmininku susirinkimo vietinis klebonas Butkevčius. Sanaugų išviso susirinko 23.

Iš atskaitų pasirodė, jog draugija šiemet turi 60 užsimokėjusių sąnarių. Draugija gyvuoją nuo 1907 metų, turi savo kniugyną su 300 egzempliorių kniugų vertės 700 rub. Svarbiausia draugijos užduotis — išlaikyti vienklasė vaikų ir mergaičių mokyklą Joniškioje. Mokyklia gyvuoją nuo 1907 m. Pirmus metus mokytojavо čienai mokytojas Vaitkus. Paskui porą metų buvo mokytoja lietuvė P. Vala-vyčaitė, baigusi gimnazijos kursus, divonėlai, juostų divonai).

2. Senoviški mežginiai arba užgaliai (megsti pirštais be kabelių), išsiuvinėjimai ir t. p. darbai.

3. Gražiai išmarginti daiktai iš medžio: kryželiai, dėžutės, lazdos, kultuvės, klumpės, verpsčio lentelės ir t. t.

4. Piešiniai ar bent fotografijos įvairiausių lietuvijų ornamentų, taigi padailinimų prie kopytelių, kryžių, langinių, gonkų ir kitų daiktų, kuriuos, dėlei jų didumo ar kitokių priežasčių, sunku būtų parodon siųsti.

Prie kiekvieno veikalo, siunčiamojo parodon, turi būti prikabinata kortelė su užrašu, kas tą veiklą dirbo ir koks jo adresas. Reikia taip-tai pažymėti — parsiuduoda tas darbas, ar ne, ir jai parsiuduoda, tai kokia kaina. Tie užrašai reikalingi tam, idant parodai pasibaigus, galima būtų žinoti, kam ir kur sugrąžinti daiktai, arba pinigai už parduotuosius daiktus.

Jaigu kas, atsiųsdamas parodon gražius kaimo išdirbinius, malonėtų paaokoti juos Liet. Dailės Draugijos kolekcion (Muzėjum), tai prašome taip-tai pažymėti. Visos tokios aukos bus priimanamos su didžiausiu dėkingumu.

Ketvirtosios parodos pavyzdžiū, už gražiausius kaimiečių darbus, kurie bus parodon priimti, Liet. Dailės Draugija nuo savęs skiria 25 rub. dovanų. Apie vertę išstatytų veikalų spres tam tikra komisija, sutaisyta iš dailininkų ir šiaip dailės žinovų.

Visi siunčiami parodon daiktai bus priimami iki vasario 20 (kovos 5) d. 1911 m.

Siuntinius ir laiškus meldžiamė rašyti šiuo adresu: Antanas Žmuidzinavičius, Vilnius, Zavalna 15 — 11.

Liet. Dailės Draugijos Valdyba.

— Viltis —

Iš Vilniaus. Grudžio 19 d. įvyko visuotinas Sąjungos lietuvijų kalbų ginti susirinkimas Vilniuje. Senasai Sąjungos pirminkas pranešė apie jos veikimą pereinantis metais. Įstojo daug naujų narių. Po to išrinkta naujoji valdyba.

Vilniaus gubernatoriaus įsakymu Vilniaus lenkų moterų būrelis galutinai uždaryta.

Šiomis dienomis išėjo pirmasis No. lenkų iliustruotojo savitrašio "Tygodnik Wileński".

— Viltis —

nutarta, kad lankanti kursuri užsimokėti sąnario mokesį.

Sąnario mokesis vienas rublis. Valdyba, pasiūlius pirmininkui, be jokio balsavimo palikta ta pati, nors iš valdybos sąnarių atėjo tik du; nežinia, ką kiti gal, pasakyti.

Čion pradeda vaginėti. Ne tik profesionališki vagiliai, bet ir valdžios tarnai pradėjo vagiliams daryti konkurenciją. Stai 26 gruodžio, dabojančias Joniškio krasą žemsargis, visiems išsiškirščius iš krasos, pasiėmė iš staliuko parsigstą dovanoms vienai mergaitei iš Amerikos siuntinėlių —auksinį laikrodėlį su grandinėliu ir šilkinėmis skepetaitėmis. Pakilus sujudimui, padaryta krata pas žemsargi. Išversta visi užkampiai ir galų gale visi daiktai rasta pasleptais ant krosnies. Žemsargis suimtas, sėdi kalėjime ir laukia teismo. Žmonės pasipiktinę tokiais valdžios tarnų pasielgimais ir sako: "jau, turbūt, jie visi tokie".

Netoli Joniškio yra daug Nariskimo dvarų; viso bus 6,000 dešimtinųjų žemės, kas sudeja jau pusėtiną valscių. Žemė nebloga. Visi dvarai jau "Valstiečių Banko" nagueose. Tad pavasaryj joniskiečiai tikisi sulaukti naujų svečių-poselency, nes vietiniams lietuviams, sako, parduosią tik tuomet, jaigu neužtektų rusų ir tai siuolima tik pelkęs, kur rusų nė su lazda nenuvarytum, nė su "degtine" nenuviljotum.

Ketinama parkraustyti tūkstančiai šeimynų.

Tad joniskiečiai gal laukti toliau dar daugiau neramumų ir plėsimų, negu dabar.

V. Krivaitis.

IŠ TELŠIŲ, Kauno gub.

Telšių apygardos gyventojus galima paskaityti girtuklavimo mėgėjais. Alinių yra 11, monopolis vienas. Dabar atsidarė "trakteriorai", kuriuose žmonės juda, kaip bitės avilyje. O tų mažų karčemėlių, kur tik-tai ir kvepia degtinė, tai daugiau, kaip alinių. Apsisvietimas menkas.

Žydai—artistai parvažiavę kažį iš kur pastatė jau 3 spektaklius pagrečiam ir dar žada statyti; uždarbio 50% aukauja Telšių gimnazijos naudai. Malonu žiūrėti į tokius darbus, bet mūsų lietuviai ir klausytis apie tokius darbus nelabai nori. Žvirblis.

— Lietuvos ūkininkas —

IŠ SUVALKŲ GUB.

Kauno rėdybos valstiečiai savo suiegos kiekvienų metų pradžioje skiria jų užlaikomoms mokykloms kartu su kitomis išlaidomis tam tikrą pinigų sumą nupirkti kniungoms-rankvedžiams. Tas paprotys labai geistinas ir geras, tik gaila, kad jis visai nežinomas ir nevartojamas pas suvalkiečius. Ten vaikas, pastojęs į mokyklą, turi visas kniungas turėti savo. Kauno rėdyboje, visose laudies, taipat ministeriskose, mokyklose kniungos duodama mokiniui veltui, su ta išlyga, kad būtų gražinamas atgal, kaip mokinyš nustoja lankęs mokyklą. Dėlto Kauno rėdybos mokyklas lanko ir beturčių, bežemių vaikai, kurie vasarą tarnauja pas ūkininkus, o rudeniui atėjus — atsitraukia nuo ūkininko ir lanko mokyklą (tris — keturis mėnesius, o ilgiausia iki Velykų). Suvalkų gi gub., kiek žinau, tokie "piemenukai" nelanko mokyklos, nes ten dar neišėjo iš mados patarlė: "ugi kas kiaules ganyš, kad visi piemens bus mokyti".

Nesakau, kad jau labai daug tokių "vaikiukų" ir Kauno rėdyboje lankytų mokyklą, nes tokie pervėlai atsitraukia nuo ūkininko, ir užtat pasilieka neprimti į mokyklą, bet pamokyti — jau kitą metų pasiskubina laiku ateiti mokyklon. Viena žodžių tas apsirėikimas yra geras — man rodos, daugiausia palaiko veltui dalijamos mokslo kniungos. Užtat, ar ne vertėtų ir Suvalkų

rėdymo valstiečiams paskirti tam tikrą sumą pinigų pirkimui ir dalijimui vaikams mokslo knygų. O dar būtų geriau, kad valstiečiai ir Kauno ir Suvalkų gub. skirtų bent kiek didesnę sumą pinigų, ne kaip kad dabar yra (nuo 15. — 30 rubl.), ir kad knygoms būtų dalijamos su sugrąžinimo; tuomet nebūtų mokytojų tiek vargo su surankiojimu išdalintų knygų, o mokiniams tas išeitų vien tik ant naudos; jie bent retkarčiais paėmę knygą žvilgteltų anon, ir neužmirštų taip greit, ką buvo išmokę. O dabar, tankiausia mažesnieji, nustoje lankę mokyklą, greitai viską užmiršta (labiausia rusų kalbą), neturėdami progos atkurti.

Visakėlis.

— Mokykla —

IS MAZEIKIŲ, Šiaulių pav.

Pirmą keletą metų, valdžiai pasiūlius parduoti supiltus grūdus, visi buvo sutikę; pinigų žadėjo sudėti į kasą. Bet atsitiko jėgų neužderėjimas, ir dvi senūnijos atsisako dalyvauti, šanpilio panaikinime. Šį rudenį tris kartus buvo šaukiama su eiga ir vis pernėk.

Ruimas, kame supilti grūdai, apiręs, patįs grūdai apipilę; prižiūrėtojas mainantis, prisiėdavo visa persakuot. Jei apskaičiuot, kiek sugaišta žmonės besaikuodami, tai išeitų arti 300 r. O kur dar gaisrapinigai, sargai? Valstiečių raštininkas paaiškino, kad galima ir vieniems mažiečiams atskirti. Tik dabar visiems baugu, ar bus tiek grūdų, kiek priguli; ar nereiks primokėti. Išpardavus grūdus, kaimiečiai mano pinigų sudėti ne pinigynę, bet pas seniūnus, — esą bus arčiau reikale pasiimti. Ar negeria būtų sutvėrus pasikolinimo draugija tuos grūdapinigus sudėti į pamatinį kapitalą.

— Lietuvos ūkininkas —

IS LUOKES.

Mokykloje dēlei nepriėmimo vaikų kyla tarp mokytojų ir valstiečių nesupratimas, kaip praneša mums Jonas Visakėlis. Kaip parėjo čion lietuvis mokytojas (4 metai atgal), tai kasmet nesutelpa į mokyklą 30 — 40 vaikų. Ir su tais nepatipuliais, anot mokytojaus pasakos, tikra bėda. Ateina žmogus į mokyklą, vaiku vedinas, ir ima reikalauti, kad jo vaikai būtų mokykloj vieta, nes jis mokėsi jos užlaikymui mokys, — arba aimanuoti, kad teisybės nėra ant svieto. Mokytojai paaiškina, kad ne jis čia kaltas, o jie patys, kad nepasirūpina daugiau mokyklų turėti, kaimiečiai užsiganedina tuo, o kiti, tai žada net skystis. Valdžios pasiūlymą įsteigti naujas mokyklas Luokės valstiečiai neatmetė, bet nutarė prašyti pinigines pašalpas nuo valdžios. Taip pat eina žinia, kad šiemet Luokėj bus atidaryta mergaičių mokykla ir j berniukų mokyklą bus atsiųstas pagalbininkas.

— Mokykla —

IS ONUSKIŲ, Ežerėnų pav.

Šį rudenį Onuskių žydėliai turėjo nemaž baimės, belaukdamie sugrįžtančių iš Panedėlio ir Rokiskio naujokų, nes nebešmanė, kaip tuos svečius priimt ir išiešt. Jų baimė pasididino, prisiminus pernai rudenį atsitikimą. Buvo taip: naujokai pargrįžė nuo karelių, vieni nuoduoti — kiti paliausuoti, išgėrę pradžio vaikštinti po miestelio žydelius, prasiėdinti be pinigų popierios. Inerzinti sankroviniškai ėmė varyti laukan prašytojus. Naujokai nenusileido ir kilo tarp žydų ir naujokų peštyne. Tose peštyne nukentėjo vienas jau nuoduotas naujokas Jonas Paškauskas iš Gaidžgalės, kuris pasirėges ketė savaičių pasimirė. Siemet Onuskiečiai naujokai jau laikėsi padoriai; nebeelgetavo po sankrovėles ir liovės kėlė peštyne ir girtuokliavę.

— Viltis —

IS ŠIAULIŲ.

Idonios skaitlinės apie lietuvių laikraščių platinimą Šiauliuose. — Didžiausį pasisekimą turi Rygos laikraščiai: "Rygos Naujienos" ir "Rygos Garsas". Atskirais numeriais pirmojo parduodama 40 egz., antrojo — 30 egz. Ypatingai perkamos "R. Naujienos", tuojais iš pirmos dienos visi numeriai išeina. "Rygos

Garsas" daugiau eina dėl agitacijos. Tų dviejų laikraščių skaitytojai išimtinai darbininkai, kurie ieško laikraščiuose daugiau žinių. Mažiau užtat išeina tokių laikraščių, kaip "L. Ūk.", "Liet. Žinios", "Viltis"; jų skaitytojų, daugiau 10 nesiekia. Viršija juos "Šaltinis" (20 egz.) ir "Vienybė" (10 egz.), kurių be to dar kitais "keliais" per šv. Juozapo dr-ją nemažai išplatinama.

— Lietuvos žinios —

IS MAZEIKIŲ, Šiaulių pav.

Pirmiau buvo čia daktaras žydų; tarp žmonių įsitikėjimo jis neturėjo, todėl neseniai ir apleido Mazeikius. Tuo tarpu apsigyveno daktaras Pancerzinskis. Nors bajoras, bet gerai moka lietuviškai ir gan prielankus lietuviams. Kaip girdėti, darbo turi iki soties. Aptiekininkas žydus. Lietuvių inteligentų saujaelė norėtų tiktai, kad d-ras Pancerzinskis padės jiems skleisti šviesą ir toliau varyti tarp liaudies kultūros darbą. Lietuvos žolynėlis.

— Viltis —

IS GEGUŽIŲ, Vilniaus pav.

Pusantri metai kaip jau dabuojasi čia klebonas kun. J. Būčys. Žmonės jį apšvietimą, knygų ir laikraščių skaitymą labai nelinkę, ale vis dėlto šiais metais išsirašė sau "Spindulį" 20 žmonių. Taip pat susirado 50 žmonių, kurie pasirašė po prašymu į Kauniskę "Blaiivybę", kad atidarytų čia savo skyrių. Daug vargo buvo, kolai tasai pirmas Gegužių blaivininkų žingsnis įvyko, ale įvyko, tat galime jau tuo pasidžiaugti. Bažnyčioje gieda gerai sutvarkytas lietuvių mergaičių choras. Žodžiu sakant, Gegužių lietuviai pradeda pamazai šviestis.

— Viltis —

IS KALVARIJOS, Suvalkų pav.

Pavieto viršininkas neleidžia "Kalvarijos Mar. Ūkininkų Draugijos" skyriui padaryti susirinkimo sausio 8 dieną dēlio, kad nebuvo pranešta dienotvarkė; susirinkimas atidėtas iki sausio 2 (15) d. 1911 m. Apkalbant ūkio dalykus, bus kalbama apie gily žemės dirbimą. A. Klimas.

— Lietuvos žinios —

IS RAGUVOS, Ukmergės pav.

Kuone metus buvo čia du mokytojų: vienas rusas, kitas lietuvis. Lietuvis buvo vyras darbštas ir malonus, su vaikais apsieidavo, kaip tikras tėvas. Dėl kokių ten menkniekių jis buvo tečiau pašalintas nuo vietos. Į jo vietą paskirtas rusas. Taigi dabar turime du rusus. O kodėl lietuvių nėra? Argi jo nereikia?

— Viltis —

IS PAYSTRIŲ, Panevėžio pav.

P. Hopeno paskutinį jau dvarą Paystrį šiomis dienomis nupirko lietuvis p. Juozas Sabaliauskas, žinomas šviesos platinėtojas Rokiskio apylinkėse. Paystrini ypač reikalingi šviesos platinėtojai, todėl Paystris turi džiaugties dvaro savininkų apsimainymu.

— Viltis —

IS PETERBURGO.

Lapkričio 23 d., lenkų dailės dr-jos salėje "Zachęta" buvo lietuvių sekcijos vakaras. Vaidino vienaveiksmį scenos vaidelį: "Angliakasių apskrityje" (vertimas). Vaidinimas pavyko. Komediėje nors labai trumpa, bet įspūdinga ir lengva statymui sodžiaus scenose. Po vaidinimo buvo muzika dainos, deklamacijos. Iš dainų girdėjome vien tik rusišką dainavimą... (per lietuvių vakarą!) Lyg liūdnai, nemaloniai atsiliepė tos dainos lietuvių sieloje ir, regis, sprukto spruko iš burnos: argi nemaloniau būtų girdėti ant savos scenos ir lietuvių dainas? Pagaliaus puikiai padeklamavo ketelį eilių lietuvių kalba p-lė Vienožinskaitė. Ant užbaigos šoko mazūrus, valsus, ponpadurus... vienok teko ir agnondelę su sukiniu matyti. Sokiai buvo vedama lenkų ir rusų kalbom... Nejaugi ir čia būtų daugiau lenkų ir rusų ir negalėtų suprasti lietuviškai? Rodos kaip tik atbulai! Buvo čia beveik vieni lietuviai ir lietuvaitės!

— Viltis —

IS AMERIKOS.

NAUJAS SUTARIMAS SU KANADA.

Washington, D. C. Jungtiniam valstiečiams, po ilgų derybų pasisekė susitaisyti muitų reikalus su Kanada. Pamatus naujam vaizbos traktatui apdoro komisija iš atstovų abiejų kraštų. Daugelis iš Kanados gabenamų valgio produktų sumanyta leisti be muto, kad tokiu būdu sumažinus labai augstas produktų kainas. Kanados sutarta numazinti muitus nuo kelių Amerikos produktų, o tame ir nuo minkštųjų anglių. Amerika taipgi ant 91% numazina muitus nuo kitų ateinančių iš Kanados prekių. Panaikinti muitai nuo karvių pieno produktų, vaisių, žuvų, kiaušinių, paukščių, galvijų.

GERAS APETITAS.

Baltimore, Md. Čionykščiai demokratams iš džiaugsmo, kad rinkimuose laimėjo, iškėlė sau vakariene, kaip matyt ir apetito neturko, nereikėjo nė vaistų. Suvalgė jie: 7,000 austerių, 75 galionus želvų sirubos, 1656 galionus, 550 laukinių ančių ir 45 kumpius. Išgėrė 1000 stiklų cacktailio, 900 butelių rugštaus vyno ir daug butelių prancūziško Bordeaux vyno. Po pietų surukė 3,000 importuotų Havana cigary. Tas jų džiaugsmas, suprantama, nemažai pinigų iš kišenių ištraukė. Bet nėra abejonės, kad bent politikieriai sugrąžis juos sau šimteropai, todėl pinigų nėra ką gailėtis, juos politikos vedėjams sugrąžis tauta.

6c. KUPONAI UŽSIENIO KORESPONDENCIJAI.

Iš užsienio paprastai ateina daug laišku būdą; už tokių laiškus reikia primokėti 10c. Pačias Amerikoje dabar įvedė 6c. kuponus, kuriuos galima pasiųsti užsienin, kad rašantis laiškus juos prilydytų vietoj markės. Už atėjusį Amerikon su tokiu kuponu laišką primokėti nebereiks. Lietuviams vis gi iš to bus mažą naudą, nes Rosijoj (ir Portugalijoj) tie kuponai yra negeri.

SUĖME VEDEJUS MEDIKALISKŲ INSTITUTŲ.

New York. Pačto inspektorius su tuzinu policistų atsilankė garsiam Collino Medikališkame Institute prie W. 34 st. Suėmė instituto vedėją W. Rudolphą, Drą Hyhmaną ir 20 ar daugiau institute buvusių ligonių ir taraujančių.

Paskui suėmė vedėjus J. J. Thompsono instituto. Ir vienas ir kitas institutas inspektorių skundžiamas už panaudojimą pačto prigvingiems tikslams.

AR ISTIKRO.

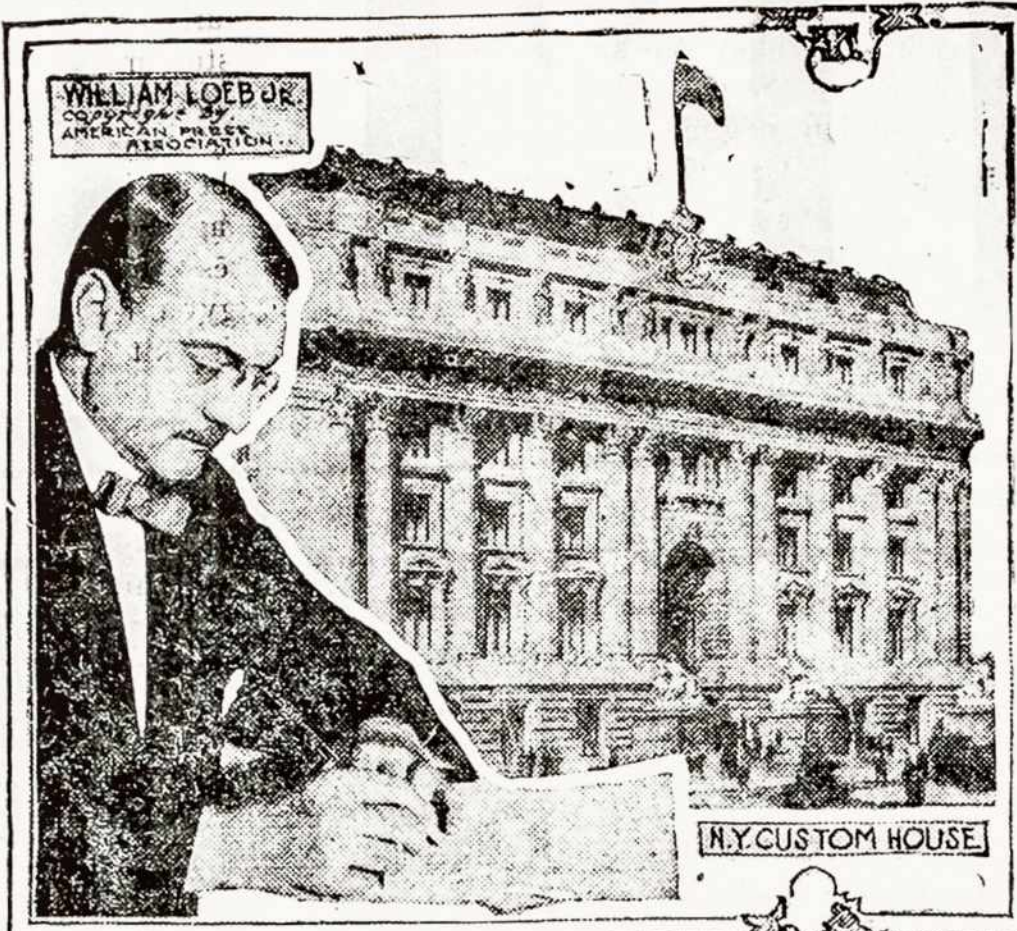
Washington, D. C. Darbo departamentas apkaltina ateivius už nelaimės atsitikimą kasyklose. Bet ar ištikro taip yra? Gal kaltesnis negu ateiviai pats Darbo departamentas? Juk niekur kitur tiek nelaimių kasyklose nebuvo kaip Amerikoje, tai reikia manyti, kad visur kitur kasyklose ir tvarka geresnė ir ateiviai prie geresnės tvarkos pripratę.

NORĖJO KUNINGĄ NUPLIKTY.

New York. Čia, susirinkę mišų klausyti paulinų bažnyčioje žmonės pamatė kokį ten vyriškį laikantį stiklinę su koku ten skystumu bėgant bažnyčios viduriu prie altoriaus, prie kurio kungas Patrick J. Brady laikė mišias. Vienas parapijos narys su pagalba kitų buvusių bažnyčioje žmonių apvaldė bėgusį ir atėmė nuo jo stiklinę. Jis nenori nieko sakyti apie priežastis užpuolimo ant kungo. Skystimas pasiūstas chemikui ištirti.

MOKYKLA BE TREPŲ.

Bridgewood, N. Y. Čia likosi pastatyta nauja miesto mokykla ir trioba ir pasirodė, kad joje nėra trepų ir augštesnius rūmus, nes

William Loeb, matomas paveikslėlyje, New York'o muitinės kolektočius, atidengė, kad tabokos trustas įveža Amerikon daugybę tabokos, neapmokant reikalingo muto. Tokiu būdu valdžia buvo nuskriaudžiama \$5.000.000 kasmet.

daręs planą architektas juos užmiršo ant plano padirbti, o kontraktorius sako, jog ne jo kalauja, kad Illinois valstijoj au pareiga buvo architektui klaidas tomose nebūtų leista važinėti greičiau, kaip po 8 mylias į valandą, o laukuose negreičiau kaip 20 mylių. Bet ar tas reikalavimas bus priimtas, nežinia. Nereikia užmiršti, kad daugelis legeslaturos narių turi automobilius, jie tai ir nepritaris apribu žiavimui greitumu.

MAŽAI AUKSINIŲ LAIKRODĖLIŲ.

Wisconsino valstijoj savininkai auksinių laikrodėlių turi specialų mokesčių valstijos išdan mokėti. Už tai valstijoj yra tik 1180 auksinių laikrodėlių, ne nora noriųjų juos turėti.

MERGAICIŲ DRABUŽIAI UŽ 1 DOL.

New York. Mergaitės Washingtono Trvinto augštesnės mokyklos sekanciai mokyklos šventei rūpinasi sau naujus drabužius, bet jie negali būt brangesni kaip 1 dol. Žinoma, pasiūsiu jos pačios sau pasisius, bet medega negali būt brangesnė kaip dolaris.

VEJA NEGRUS.

Haminy, Okla. Čia tapo išmėtyti gsdinanti negrus plakatai ir liepanti negrams iš viso apskrčio prasišalinti. Daugumas negrų prasišalino, bet dar buvo likę apie 150. Jų pagadinimui keliose vietose atsitiko eksplozijos. Ant galo ir tie, pabugę, prasišalino. Mat šitos aplinkinės negrai buvo pasisamdę žemės plotus medvilnės auginimui, o naujančių.

NAUDINGOS DOVANOS.

Komisija dalinanti dovanas už atsiųstus gėlbint žmones, siemet išdalino ne tik kruvą medalių, bet dalino ir dovanas pinigais; 16 metų mergina, kuri prie New Jersey kranto išgelbėjo nuo prigėrimo jauną vaiką, gavo 2000 dol., kad galėtų baigti mokslo Carnegie techniškae institute. Jaunas vaikinai iš Kentucky, kuris išgelbėjo nuo prigėrimo po ledu du vaiku, gavo 2000 dol., kad galėtų sušiti mokyklą.

40,000 DOL. UŽ SUMANKYMĄ.

New York. Augščiausias teismas pripažino 40,000 dol. geležinkelio konduktoriui Jurgiui Tolockui už sužeidimus. Jis mat, pildydamas tarnystę, pateko po traukinio ratais, kurie nuprovė kaimi kairiąją ranką ir koją. Be abejonės tai atlyginimas pusėtinai, bet, turbūt, Tolocko būtų laimingesnis sveiku išlikęs, nors ir be tokio atlyginimo.

SUVARTOJIMAS CUKRAUS.

Amerikoj suvartojama cukraus daugiau negu kokiame nors kitame mūsų žemės krašte: kas netas Amerikoj suvartojama suviršum septyni milijardai svarų cukraus. Tokiu būdu ant kiekvieno gyventoją išpuola po 8 1/2 svarų; paskui eina Anglija su 86 svarais cukraus ant gyventoją, Danija su 77 1/2 svaru, Šveicarija su 64, Švedija su 54, Vokietija ir Holandija su 43 1/2 svaru.

APSAUGOJIMUI ŽMONIŲ NUO PERVĖŽIAVIMO.

Illinois valstijos senatorius Barley padavė legislaturai reikalavimą, kad būtų išleistos teisės reguliuojančios greitumą automobiliams, kad galima būtų apsaugoti žmones, nuo suvažinė

tai, kad savo 15 metų dukterį nesulūcia mokyklon. Teisman atėjo ir minėta dukter, bet ir teisėjas manė, jog tai yra motina, nes išrodė kaip 25 metų moteris. Ji teisėjui pasakė, jog auga per greitai, vaikų sėdynėse nepatelpa ir kiti mokiniai ją pajaukia, vadina motina. Teisėjas vienok ant tėvų užėjo bausmę 5 dol. Tėvas, dusaudamas, bausmę užmokejo.

GAISRAI.

Aberdeen, S. D. Sudegė čia Chicago, Milwaukee & St. Paul geležinkelio stotis. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200,000 dolarių.

Troy, N. Y. Sudegė čia Broadway trioba ir 10 ir 5 centines pardavinės Kraesges ir Wortworth. Gesinant, nuvirtusi siena užbėrė šesis ugnagesius; penkis ištraukė menkai sužeistus, penktasis gi, leitenantas Butler nuo sužeidimų pasimirė. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 600,000 dolarių.

EKSPLOZIJOS.

Wilkesbarre, Pa. Anglių kasyklose No. 10 Pennsylvania Coal Co. atsitiko dulkų, ar dujų eksplozija, kuri išgriovė kasyklą o ir užnušė tūlą darbininkų skaitlį. Iš olos ištraukė šesis darbininkus. Iš jų keturi mirtinai sužeisti, o du sunkiai, nors nemirtinai apskulti. Paskui ištraukė vėl penkis darbininkus mirtinai sumanytus.

Philadelphia, Pa. Locust skaldykloj eksploziodavo didelis amonijako rezervoaras. Eksplozija užnušė vieną moterį ir sužeidė apie 20 merginų.

Naujas anglekasių unijos prezidentas.

IS DARBO LAUKO.

¶ Columbus, Ohio. Susirinkę čia konvencijon delegatai angliakasių, vietoj dabartinio savo prezidento Tom L. Lewis, išrinko kitą — Johną J. White iš Oskaloose. Susirinkę konvencijon paskyrė iš organizacijos iš 500 dol. sušelpimui Chicago suvejų.

¶ Birmingham, Ala. Darbai eina čia negeriausiai. Nors daugelis darbininkų išvažinėjo kitor, bet dar matyt darbininkų be darbo.

¶ Cleveland, Ohio. Darbai eina čia vidutiniškai, bet ant vietos yra pakaktinai darbininkų, todėl iš kitor atkakusiam darbas nelengva gauti.

¶ New Orleans, Pa. Prisikintieje teisėjai prapazino čionykščių dokų ir medvilnės darbininkų organizacijas peržengusioms prieš trustus išduotas Shermano teises. Tų teisių ypač reikalavo darbininkai; tuom tarpu jos ir prieš darbininkus kreipiasi.

¶ Tampa, Fla. Pasibaigė čia streikai cigary dirbėjų. Tarybos darbininkų su darbdaviais traukėsi tris dienas ir pasibaigė pasidavimu darbininkų. Septynis mėnesius streikavo 14,000 darbi

ninkų ir per streiką jie žudė milijonus dolarių.

¶ Pereitą savaitę Jungtiniuose valstiečiuose buvo 345 nusibankrutiniai, arba 43 daugiau negu užperetą.

IS VISUR.

¶ Maskolijos valdžia atsisaukė Austrijos valdžią užtardama už vejamus iš Austrijos maskoliuskus žydus. Iš Ostravo išvyjo 289 maskoliuskus žydus, nes buv jų paspartai buvę negerai. Bet Maskolija pati visai svetimų žydų ir turinčių geriausius pasportus neleidžia nei į Peterburgą, nei į Maskvą ir į kitus tikrosios Maskolijos didmiesčius. Pati maskoliskoji valdžia veja iš miestų nuo senai apsigyvenusius žydus.

¶ Maskoliskoji valdžia prisakė katalikiškiems vyskupams prižiūrėti, kad bažnyčiose nebūtų statomi paminklai ypatingai neturinių nieko bendro su tikėjimu.

¶ Lenkijoj, Sedlecuose, maskoliskoji valdžia uždarė lenkišką laikraštį "Głos Padlaski".

¶ Varšavoj apvaikščiojo 250 metines suktuves pasirodymo pirmutinio lenkiško laikraščio, Pirmutinis lenkiškas laikraštis, leidžiamas 250 metų atgal, buvo, "Merkuryusz Polski".

¶ Lenkijoj, Sosnoviciuose, prie šafto Kazimierz užgimė gaisras. Sudegė 40 darbininkų.

¶ Maskolijoj, kaime Telavu, Tifliso gubernijoj gyvena turint 107 metus gruzinė Nina Tatarasvili. Ji atmena laikus, kada pirmą kartą atkako maskoliai į Gruziją.

¶ 24 sausio dieną, Japonijos sostinėj Tokio pokorė 12 anarchistų, už suokalbį ant cėsoriaus gyvasties teismo mirtim pasmerkty.

¶ Iš tyrinėjimų pasirodė, jog laike karo Maskolijos su Japonija suverta Irukke kunigaikščio Gorčakovo komisija turinti pristatyti reikalingus kariūmenės daiktus, pasisavino 30 milijonų karo reikalams paskirtų pinigų. Dalį urėdinkų dalyvausiu tame paskyrimo valdžia nuo vietos prašalino, kitus perkėlė į kitas vietas, bet teismui neatidavė, nes tas revoliucionierių intekmę pakelti galėjo.

¶ Dėl besartinančio nuo šiurų į Tikruosius Činus azijatiškojo mario, šiauriniuose Činuose pasiliovė geležinkelio traukinių bėgiojimas, išėmus liniją tarp Tientsin ir Pekino, ir tarp Pekino ir Hankanu. Japoniškioje geležinkelio Mandžurijoj chiniečius ir svetimačius priima tik su daktarų palidijimu, jog jie sveiki ir išbuvo kvarantinioj paskirtą laiką. Ir ant vokiskiojo geležinkelio tarp Tientsin ir Pukov traukinių bėgiojimas pasiliovė. Turtingesnieje svetimačių rengiasi išvažiuoti iš Pekino; diplomatai, taigi svetimų kraštų atstovai, pasirengę savo moteris ir vaikus siųsti teviskėn; rengiasi išvažiuoti sekretorius amerikoniškos ambasados ir jo moteris, taigi Austrijos pasitutus. Mugdene nuo mario pasimirė kitas svetimačius gydytojas, 26 metų Dras Jackson, narys presbiterijonų misijos, nors jis turėjo turinčius nuo mario saugoti apsaugos vaistus insinikiepijes. Čarbine valdžia, reikalaujant svetimiems daktarams, sutiko tris ketvirtas dalis Chiniečių miesto dalies išdegti. Kovoti su maru Činuose Prancūzija siunčia du atsiųstusius gydytojus — Drą Yersin, kuris pirmutinis surado maro bakterijas ir Drą Broguet, buvusių direktorių pabelbininką Pasteuro instituto Saigone, Pietinėj Azijoj. Abudu prancūziškioje daktarai turėjo progą su maru susipažinti: Dras Yersin jį tyrinėjo Indijoje, o Dras Broguet — Tonkine.

¶ Mandžurijoj, pabugę šiaurinio mario, sustreikavo 8000 maskoliskų darbininkų rytinių chiniečių geležinkelį.

¶ Vokiškioje kapitalistai suomanė inrengti Činuose tris vokiškas techniškas mokyklas chiniečiams. Manoma įrengimui ty mokyklų surinkti Vokietijoj 500,

iką jie žūdė

Jungtiniuose 5 nusibankraugiaus negu

UR!

dzia atsišaukė užtardama už s maskoliškus o išvijo 289, nes buk jų geri. Bet Masimų žydų ir tu-pasportus ne-rburga, nei i tikrosios Mas-s. Pati mas-reja iš miestų enusius žydu.

valdžia prisakė kupams prieži-nes nebūtį sta-atų neturinčių ikėjimu.

ecuose, masko-irdė lenkišką daski".

raikščiojo 230-s pasirodymo ko laikraščio. cas laikraštis, ty atgal, buvo, ki".

ivnicuose, prie žovinė gaisras. inkų.

raime Telaru, gyvena turin-ine Nina To-a laikus, kada o maskoliai i

na, Japonijos korė 12 anar-ant ciesaorus mirtim pa-

pasirodė, jog ijos su Japo-e kuningaiks-misija turinti nus kariume-vino 30 mili-s paskirti pi-ninkų dalyva-ne valdžia nuo tus perkėlė i smui neada-icijonierių in-jo.

icio nuo šiau-Chinus azia-iriniuose Chi-gelinkelio as, išėmus li-ir Pekino, ir nkanu. Japo-ai Mandžuri-svetimtaučius palidujyimu, ibuvo kvaran-1. Ir ant vo-o tarp Tien-kinų bėgioji-Furtingesniejie iasi išvažiuoti i tai, taigi sve-vai, pasireng-ikus siusti te-važiuoti sekre-os ambasados egi Austrijos ene nuo maro etimtautis gy-Dras Jackson, y misijos, nors as nuo maro vaistus insis- valdžia, rei-nas daktarams, as dalis Chi-lies išdegtinti. hinuose Pran-atsizymejusiu Yersin, kuris maro bakte-iet, buvusį di-nką Pasteuro ietinė; Azijo. ietinė daktarai maru susipa-n ji tyrinėjo Broguet —

pabuge siau-treikavo 8000 inkų rytinių ly.

apitalistai su-nuose tris vo-mokyklas chi-irėngimui ty-okitietijoj 500-

000 dol. Matyt vokiškiesie kapit-
talistai mano arba Chinuose
rengti dirbtuves, kurioms bus
reikalingi pigiai apmokami tech-
nikai, arba gal jie mano išlavin-
ti chinečius Vokietijos dirbtu-
vėms ir jiems, žinoma, mokėti
mažiau negu vokiškiams techni-
kams.

|| Tarp turkiškųjų kareivių, iš-
siųstų prieš sukilusius Jemeno
arabus, Arabijoj, apsiरेईई
chlera. Buvo apsigimai ir tarp
gyventojų mieste Hodeida.

|| Ispanijoj, mieste Barcelonoj,
ant gatvių buvo susirėmimai dar-
bininkų su policija ir vietine
gvardija. Susirėmimuose sužeis-
ta nemažai žmonių. Čia apsauk-
tas visuotinas darbininkų strei-
kas. Minios ant gatvių šūkavo:
"duonos duokite, šalin su ka-
ralium!"

|| Laikraštis "Diario de Noti-
cias" garsina, jog Portugalijos
valdžia sutiko pabėgusiui į
Angliją karaliui Manueliui mo-
kėti kas mėnuo po 3,300 Taigi
jis, ir sosto nustojęs, bado re-
kęs, turės pakaktinai pragyveni-
mui.

|| Prancūzijoj, tūtų mokyklų
Toulone vaikai susireikavo. Kei-
kalavimai jų menki ir teisingi:
jie reikalauja, kad senų kliošto-
rių triobose esančios mokyklos
būtų apkurinamos, kad laike lek-
cijų nereiktų nuo šalčio dre-
bėti, nes tas, suprantama, jiems
ir mokytiesi neleidžia. Šaltį
kenčiantiems vaikams pritarė ir
kitų mokyklų mokiniai ir sustrei-
kavo; susireikavo ir mokinės
mergačių mokyklų.

|| Pagarsėjusi profesorė Pary-
žiaus universiteto, Marie Curie
(lenkė Šladowskaitė), kuri su
savo vyru, pervažiutu keli me-
tai atgal sunkaus vezimo, Petru
Curie gamtoj surado radiumą, no-
rėjo patekti Paryžiaus mokslo
akademijon, bet nepateko: ji ga-
vo tik 28 balsus, o jos priešinin-
kas vyriškis 30.

|| Prancūzijoj žymiai sumažė-
jo žmonių aukos bažnyčioms.
Kaip kokiose bažnyčiose pernai
įplaukė vos 300 frankų. Iš to
kuningas negali išmisti ir turi
įjieskoti pašalinio darbo, kaip dau-
gelis protestoniskų pastorių daro
Amerikoj. Vyskupai, dėl stokos
išteklausa, panaikino daug pa-
rapijų.

|| Prancūzijoj, mieste Dauzy,
orlaivininkas Summer, aeropla-
ne, su šešiais pasažieriais pasi-
kėlė oran, aplėkė keliolika pla-
cių ir nuklė i Romilly ir ne-
nusileidęs ant žemės, sugrįžo at-
gal i Dauzy.

|| Paryžių prasidėjo teisme
perkartinėjimas skundo brolių
Wrightų, amerikonų, pardavusių
savo orlaivio patentą prancūziš-
kai kompanijai, prieš kitus,
prancūzus orlaivių išradėjus,
kaip antai, Farmaną, Bleriotą
ir kitus, buk jie iš Wrightų pa-
tento pasinaudojo. Kaip teismas
nusprend, dar nežinia.

|| Prancūzijoj, netoli Vatesvil-
les, molio kasyklose užgruvo 11
sausio dieną du darbininku ir
abudu 23 sausio dieną atkasė vi-
sai sveiku ir tvirtu. Mat gel-
bėtojai, suzinęję vietą, kur yra
užgruvę, išgręžė skylę ir inleido
udugą; ta dūda pridavinėjo maistą
ir vandenį užgruvusiems, kol jų
neatkasė.

|| Frankfurte prie Maino likosi
sumintas lenkas grafas Dunin
Borkowski, kuris su sufalsuotais
vėkseliais prigavo vietinius ver-
telgas ant 100,000 markių. Iš-
tirti jo protą pasiuntė jį i be-
pročių namus, bet sykį paleistas
pasivaikščioti, daugiau nesugrįžo.
Mano, kad jis pabėgo Austrijon.
kur jo giminėms priguli didelė
dvarai ir girios.

|| Vokietijoj, Dresdene, operos
teatre 25 sausio dieną buvo pe-
rstatyta nauja opera "Rožių jau-
nikas", komponuota žinomo mu-
ziko Richardo Strausso, kurio
operą "Salome" policija Chica-
go uždraudė perstatyti. Naujoji
opera turėjo didelį pasisekimą,
komponistas publikai turėjo pa-
sirodyti 35 kartus.

|| Berlyne, prieš ciesaorus rū-
mų, bedarbiai surengė valdžiai
neprilankias demonstracijas. Nuo
čia nuvyti, traukė jie svaibes-
vėmis miesto gatvėmis.

|| Hamburgo garlaivių kompa-
nija pernai turėjo 10 milijonų
dolarių pelno, arba 2 milijonais
daugiau negu užpennai. 1908 m.
pelno ji turėjo tik \$39,50,000.

|| Pereituose metuose Vokie-
tijoj buvo iš viso 32,449 dakta-
rai; vienas išpuolė ant 2,000 gy-
ventojų; moterų daktarų buvo
102.

|| Vokietijos ir Prancūzijos or-
laivininkai buvo sutarę parengti
lėkimą orlaivių tarp Paryžiaus ir
Berlyno. Vienok Vokietijos val-
džia uždraudė svetimiems orlai-
vininkams lėkti Berlynan, nes bi-
jos, kad lėkdami, jie nenumity
planų vokiškųjų tvirtovių.

|| Berlyne pasibaigė byla po-
licijos apkaltintų darbininkų už
kėlimą riausių Moabito miesto
distrikte. Tąsyk policija užpuo-
lė be jokio pamato ant atkakasių
riaušėms prisizūrėti anglišių ir
amerikoniskų laikraščių re-
porterių ir du sužeidė; vieną
pracių užmušė. Teismas rods
15 apkaltintų pasiuntė areštan 2
savaitėms iki 15 mėnesių. Teis-
mo perdėtinis vienok viešai iš-
reiškė papeikimą policijai už jos
ziaurumą ir nesilaikymą teisių;

|| Pietinėj Amerikoj, aplinki-
nėse Saruma buvo kruvinas su-
simušimas Ecuadoro kariumenės
su peruvijoniska. Ecuadore,
mieste Guayagint gyventojai kė-
lė neprielankias Jungtiniems val-
ščiams demonstracijas ir protes-
tavo prieš valdžios sumanymą
parsamdyti Jungtiniems val-
ščiams Galapagos salas. 200 pe-
ruvijoniskų kareivių užpuolė pri-
gulintį Ecuadorui miestą Cha-
czas; užmušė tris ecuadoriečius,
o aštuonis sužeidė.

|| Keliant gyventojams smar-
kius protestus, Ecuadoro prezi-
dentas pertraukė tarybas su
amerikoniskais kapitalistais, ku-
rie norėjo pasamdyti nuo Ecu-
adoro Galapagos salas, kur yra
stori sluogsniais paukščių mėšlo.
Smarkūs protestai ir keliamos
prieš amerikonus riaušės rods,
jog tarp gyventojų pietinės Ame-
rikos mažųjų respublikų. Štai-
rinė didėji respublika didelės
simpatijos neturi.

|| Honduraso revoliucionieriai
paėmė gana svarbius miestus:
Santa, Barbara, Santa Rosa, Yo-
sa ir Ceiba. Revoliucionieriams
vienas iš mažesnių vadovų ge-
nerolas Sato su 80 savo karci-
vių perėjo i Salvados ir pasi-
davė.

|| Teismas mieste Port an
Prime, ant salos Haiti, už su-
kilimą mirtim pasmerkė 23 ofi-
cierių ir jureivius kariškojo lai-
vo "Liberti". Jureiviai, mat,
užmušę savo vadovą, laivą pas-
kandino. Prigėrė tąsyk, 70 ju-
reivių nenorėjusių su riaušini-
kais laikytiesi.

|| I Manilą, ant Filipinų
salų, sugrįžo generolas Pre-
siding. Jis buvo pasiustas
nubauti čiabuvius už sukilimą
ant salos Mindanao. Sukilėliai
tapo išvaikyti, o sukilimo vado-
vai užmušti, arba sumiti.

|| Ant Filipinų salų prasidėjo
išsiveržimai užgesusio vulkano
Foal. Sala, ant kurios yra vul-
kams, nuslugo 5 pėdas giliau į
jures. Puola purvų lytus ir karš-
ti pelenai, kurie viską naikina.
Iš atsidariusio vulkano kratero ie-
kia akmenis iki 3,000 pėdų i visas
pusis. Jurių vilnys išsilėjo ant
kranto ir nuplovė daug čiabu-
vių namelių.

|| Brolis išvyto iš Venezueles
prezidento Cestro ir buvęs tos
respublikos izdo ministeris abudu
yra dabar Vokietijoj; pirmiaus
buvo jie Anglijoj, Belgijoj ir Holan-
dijoj. Visur jie įjiesko paramos
išvytam Cestro, kuris nori Ve-
nezuelę revoliuciją sukelti. Tie
Cestro agentai norėjo Brenene,
Rotterdam, Antverpene ir Ham-
burge pirkti laivus, bet negavo,
nes laivų savininkai nenori re-
volucijos tikslams laivų parduoti.
Pats buvęs Venezueles prezi-
dentas Cestro yra dabar ant
Kanariškų salų.

|| Berline apsigro pagarsėjęs
socialistų vadovas Singer. Dak-
tarai jo ligą laiko gana pavojinga.

|| Italijos ambasadorius pa-
kvietė esančias Amerikoj atletų
draugijas dalyvauti tarptautiško-
se imtynėse, kurios gegužio mė-
nesyį šių metų bus surengtos
Turrine paminėjimui 50 meti-
nių sukilusių nuo susitvėrimo
Italijos.

|| Šveicarijoj, netoli Kienthol,
nusiritusi nuo kalno smūgo la-
vina pagriebė keturis—medžių
kirtėjus ir jų suverstus medžius,
pentkas iš kirtėjų, kitiis pirmiau-
siai atūžiančią laviną paimatė, iš-
liko. Jis puskui nubėgo i kaimą
sniege esantiems pagelbos įješ-
koti. Atėjo žmonės ir vieną
užbertų atkasė dar gyvą, bet bai-
siai sumankytą, tris kiti buvo
jau negyvi.

|| Mexico revoliucionieriai pa-
ėmė miestą Mexivatą. Kalėjimo
sargas, reikalaujant revoliucio-
nieriams, nenorėjo kalinių pa-
leisti. Už tai revoliucionieriai
ji nušovė. Iki šiol šturvakari-
niuose Mexico kraštuose re-
volucijos dar nebuvo, bet paėmi-
mas miesto Mexicatą rods, kad
revoliucionieriai jau ir ten at-
sirado. Vadovu mexikoniskų re-
volucijonierių prie Kalifornijos
sienos yra Leyva, o jo adjutantu
— Simon Barthald, socialistų or-
ganizatorius gyvenęs pirma mie-
ste Los Angles, Californioj.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių koją 8
sausio dieną smarkį vėtra, neti-
kėtai kilusi, užklupo japoniskus
žvejus ir paskandino 20 jų lai-
vų. Prigėrė 120 žvejų.

|| Priešais Ovari jurių

ne per an
JULIJA (drijs)
jau; gera
savys....
ASTANAS. O
tai be gal
dizant ši
notis Ra
pagelba.
Julija p
RAGASIKĖ.
ga ir ai,
tranki
dešimt u
JULIJA (gidm
no mano
RAGASIKĖ.
kmon pav
negimtus
isegimtus
tym, int
fi.... O
ta, dasy
rim po vie
degliai si
ASTANAS. N
kopuoklia
RAGASIKĖ.
nesiprima
rimelis.
augijs (i
3.
ASTANAS. N
lute....
ai šandė
dėu o i
JULIJA (net
ASTANAS (u
JULIJA. O t
ASTANAS A
JULIJA. Ir a
ASTANAS. M
viena kė
sine kin
JULIJA. Za
drage.
ASTANAS (u
jui j d
pula g
(tėm)
4. ANT
RAGASIKĖ
nėnėdint
dėmij.
ASTANAS N
kart, per
RAGASIKĖ
p). Po
iš vėo
pavėdint
susiųdint
augijų
sijti, y
krtzijat
ASTANAS.
RAGASIKĖ.
Bėkote
sau kin
ASTANAS.
tėp vė
sūn ge
susiųvė
mes g
tikime
miesiz
tus ir
błogesus
rasti sau
ai, dir
tūns.
kūpi pas
pas sav
mes, k
berziui, n
staties: vie
pauis: m
Tėp bėty
JULIJA. Netur
mėlyja ir
kėp daryti
ASTANAS. K
ir kėmė, k
bėt sau pat
Vė vėm j
pėstikim
JULIJA. Bėt a
vėi kė murt
tė dėmiz t
ASTANAS (mėm
si, kė m tr
sau pėpėi –
mėi ir tūo pa
4. ANTANAS
ASTANAS (Raj
Tėm dėmiz
tėm, m
mė, m
mėmė ir RAGASIK
ASTANAS. Ši
pėpė, m

Prieš vėją nepapusi.

Komedija 3-se aktuose.

Parašė M. Palionis.

ne per amžių mylėsi ir ant viso sutiksi... JULIJA (*dūsi*): Taip... dabar aš nieko nesibū; gerai man čia, kada matau tave šalyje savęs....

ANTANAS. Ot, taip tai kas kita... Tai ne koki tai be galo dejavimai, baimės. Saldū man, girdžiant šį tavo išpažinimą. Neužmiršiu aš ir senutės Ragaišienės už jos numus prilankumą ir pagelbą. Už viską jai atidėkavosi. (*Spaudžia Juliją prie savęs, Julija glaudžiasi*).

RAGAIŠIENĖ. Ačiū, ačiū, dūšytė, panaitėli; laiminga ir aš, matydama jus. Taip mane prie jūsų traukia, jaučiuos rodos jaunesnė ant kokių trisdešimt metų!

JULIJA (*gėdingai*): Dėku tamstai, kad priglobei mane mano varge.

RAGAIŠIENĖ (*sujudinta*): Gal jus, mano sveteliai, kuom pavaisinti? Šit Julytės atnešto sūrėlio pamėgintumėt... O gal nors po mažą stikluoką išgertumėt? Yra pas mane likusios nuo krykštynų, ant kurių vysčiau Baublių pirmąjį sūnelį... O rėksnys, tai rėksnys buvo... Aš matot, dūšytės, visada, jausdama kokią orą, išgeriu po vienintelę... Šiandien irgi kažkas, lyg diegliai surūmė, taip neramū. (*Pasijudina citi*).

ANTANAS. Nereikia, nereikia, pas mus šandien kuopuikiais oras.

RAGAIŠIENĖ. Reikia pasistiprinti, niekas juk taip nestiprina, kaip geras virintas sėmukšnis gerimelis. Tuojas štai paimsiu iš šepelės prieangyje. (*Išima dejuodamą*).

3. ANTANAS IR JULIJA.

ANTANAS. Nabagė, sena net braška, bet gera būtų... (*Po valandėlės*). Ar žinai, Julyt, kaip aš šandien laimingas! (*Apkabina Juliją, spaudžia ir ilgai bučiuoja*).

JULIJA (*nedrąsiai*): Ganės, Antaniuk.

ANTANAS (*laikydamas ją už pečių*): Tu mano...

JULIJA. O tu mano.

ANTANAS. Aš tavo.

JULIJA. Ir aš tavo.

ANTANAS. Mudu abudu dabar, kaip ir prisiekėm vienas kitam, jog taip per anų apskabinę būsim laimingi ir niekad jau nesiskirsime.

JULIJA. Žinoma, niekad... Visad mės būsim drauge.

ANTANAS (*laikydamas Juliją už pečių ir žiūrėdamas į ją akis*): Nežiūrint ant nieko, kada kas išpulti gyvenime. (*Pasiklauso*). Jau ji grįžta. (*Čiai pabučiuoja Juliją ir pradeda vaikščioti*).

4. ANTANAS, JULIJA ir RAGAIŠIENĖ.

RAGAIŠIENĖ (*įeina su buteliu rankoje*). Meldžiu neniekinėti, tai labai gerai nuo visko ir nuo vidurėlių.

ANTANAS. Negersim, ne. Gerk tamsta viena. Kitą kart, per mūsų vestuves, visi išgersime.

RAGAIŠIENĖ (*įspilia stikluoką, laikydama jį rankoje*). Po šimtą metų kiekvienam skrymai! tai iš viso bus do šimtu! Abu jus, dūšyt, reikia pasveikinti, nes taip jau matyt paties Dievo surėdys, kad jūs mylėtės. (*Pakelia stikluoką augštin*). Žydekiet abu! Būkite laimingi, dūšyt, jūs jaunuoliai, kurių gislose dar neatsalo kraujas!... O gal išgersite?!

ANTANAS. Ne, ne! Dėku!

RAGAIŠIENĖ. Jau kad ne, tai gersiu viena. (*Išgeria*). Būkite svei... O šita (*pakelia butelį*) taulaukia sau kito laiko. (*Išima*).

5. ANTANAS ir JULIJA.

ANTANAS. Dar ko aš tau nepasakiau? Jau kad taip tėvas šneka, aš dabar iš pradžių pamėginu geruotai, bet jai jis priešintisi mūsų norams susivienyti, tai tada būk pasirengusi prie visko, nes gal ir reikės mums sauskalbiškai, be tėvų sutikimo viską padaryti, o gal ir važiuoti į koki miestą. Juk dabar tiek svieto išvažiuoja į miestus ir visi randa sau duoną. Aš irgi juk neblogesnis už kitus, ne berankis koks, galėčiau rasti sau darbą, iš kurio gyventumėm. Dirbčiau aš, dirbčiau per dienas-naktis ir vis tai dėl tavęs. Arba dar galėtumėm važiuoti į Rokiškį pas mano dėdę, kurs ir pernai kvietė mane pas save, kad padėčiau jam jo ūkėje; priimty jis mus, kaip savo vaikus. Jis vaikų neturi, turtingas ir išmintingas žmogus. Supranta jis gyvenimą kitaip, negu mūsų tėvai. Pas jį nekeršai, ne bajorystės neturi vietos. Jis žmogus stas: visus lygiais skaito, sake visi mės iš to paties molio, užtat ir visi turime būti lygūs. Taip būtų mums gerai, mylėtumės visad...

JULIJA. Neturi niekad abejoti. Visad vienodai tave mylėjau ir mylėsiu. Nežinau tik tikrai, ką ir kaip daryt?...

ANTANAS. Ką te daugiau daryt, reikia tik laukti ir žiūrėt, ką jis toliau kalbės... Jaigu-gi vis bus tas pats, tai ilgiaus nelaukus, paimt ir išeit. Vis viena juk seną ir kvailą sunku perlaužti, pertikrinant jo klaidose.

JULIJA. Bet aš jau gal ir perilgai užtrukau, pamotė vėl ką norint naujo išras; reikia eiti, šandien dar daržus turėsiu rauti... (*Atsisoja*).

ANTANAS (*paima ją už abiejų rankų*). Dar paspėsi, — kam trumpinti laimės valandas. Su daržais paspėsi — tezelia žolės kiaulėms ant džiaugsmo ir tavo pamotės ant rūpesčio. (*Bučiuoja*).

6. ANTANAS, JULIJA ir RAGAIŠIENĖ.

RAGAIŠIENĖ (*įbėga*). Dūšyt! negerai! kas bus?! Pons Daunoras atėjo! — Štai jau ant kiemelio.

JULIJA (*nusigandus*). Jezus Marija! Jis mane užmuš, radęs čia su tavim.

ANTANAS ir RAGAIŠIENĖ. Pasislėpk! RAGAIŠIENĖ. Štai čia, kertele, už verptuvo. (*Julija pribėga, pasigizta kumpe. Ragaišienė apdeda ją rūbais, skreblais*). Tik nesikrutink ir neko-

sėk, dūšyt! — Kas galėjo spėt, kad jis čia užeis... apsaugok, Viešpatie!

ANTANAS (*paėmęs qsofį Julijos atneštą*). O aš nu-duosiu vandenį begerias. (*Daunorui įeinant pakelia qsofį prie lūpų ir taip laiko*).

RAGAIŠIENĖ. Ir gerai — nieko jis nesupras (*Prieina prie durų*).

7. DAUNORAS, RAGAIŠIENĖ ir ANTANAS.

DAUNORAS (*įeina su lazda rankoje*). Ką beveiki Ragaišienė? Pamatęs arklių prie tvoros ir aš sustojau, vadinasi, nors joju šit tik ant lazdos.

RAGAIŠIENĖ. Dėkavoju tamstai žemiausiai. Laiko Dievas iš savo malonės, ir laiminga, kada aplanko geri žmonės... (*Laikė Daunoro su Antanu kalbos, pažiūrėdama kampan, vaičioja*).

DAUNORAS. Taip, taip... tai ir aš gerų žmonių skaitliu, nors netyčia, vadinasi, pakliuvau...

(*Pamatęs Antaną*): O! mano kaimynas! Tamsa irgi neaplenki mano Ragaišienės.

ANTANAS (*trūpūti atitraukęs qsofį nuo lūpų*). Sustojau vandens atsigeriti.

DAUNORAS (*žiūrėdamas*). Bet ar ne perdaug ir ar ne pertankiai tamsta stajioji ir geri? Vakar, kaip pasakojai, pas mane buvai sustojęs, šiandien čia... O jau ko perdaug, tai šelauk, vadina-si... Galima dar pradėt raugėt nuo tokio gėrimo per nemier...

ANTANAS (*tebelaiikydamas pakėlęs qsofį*). Ką daryt... troškina — karštas laikas.

DAUNORAS. Rodavysčiau tamstai pamazinti visus savo karščius ir užnamymus... O taip-gi norėjau tamstai pasakyt... kaslink tamstos lankymosi ir... ir mano dukters.

ANTANAS (*stato qsofį*). Aš irgi norėjau pasakyt... prašyt... ir džiaugiuosi, kad galop turiu šiandien progą su tamsta matyties...

DAUNORAS. Nesiskubink tamsta... aš visai nesidžiaugiu iš tamstos lankymų ir saldiniu cukierkomis... o po antra tamstai kaip "ponu-bajorui" visai nepritinka meilautis prie sodžiaus mergaitės.

ANTANAS. Ale... bet, pavykkit man žodį, išklau-sykite mane, juk aš irgi turiu širdį ir taip myliu...

DAUNORAS (*su ironija*). Myliu... nėra ko sakyt, vadinasi... (*į šali*) pasoga jaučiu...

ANTANAS (*karšta*). Meldžiu Tamstą... Visai be reikalo tamsta kludai čia bajorystę, kuri man visai nerūpi ir apskritai nieko nereikia gyvenime, o ypač šioje gadyne, kada visi pradėjo suprast, jog tikta žmogaus išlavimas, padarumas ir padėjimas telti turēt vertę žmonių akyse. Ar-gi kas nemato, nežino, kiek dabai yra kunigų, daktarų ir kitų mokytų žmonių, kilusių iš praščiokų, o ne iš kokių ten bajorysčių.

Anta-gi atsukus, kuom galiau aš būti kaltas, ja' mano tėvas bajoras ir jai jis negali išsilavinęti iš svajonių apie ponystes. Bus laikas, kada ir jis susipras, jog nė kiek jis ne augstesnis už kiekvieną paprastą ūkininką, likdamas tamsiu žmogumi ir ardamas tą pačią žemę, kaip ir kiekvienas, kurį jis vadina "chamu".

DAUNORAS. Užteks jau... Žinau aš visus tuopamokslus, meilės ir bajorystės, vadinasi. Pakaks man duonos be jokių garbingų gimynų. Prašau vien nepaikinti man mergaitės ir gana, vadinasi, kas ne pora, tai ne pora.

ANTANAS. Visi juk esame lygūs žmonės... Visi vienodai jaučiame... visi... visi be jokio skryiaus...

DAUNORAS. Tik aš ne visai taip jaučiu, kaip tamsta manai. Paklausk tamsta geriaus savo tėvo, jis irgi tikriausiai tą-pat pasakys, nes po viskuo, kas man žinoma, nesitikiu, kad jis galėtų pamesti savo didžiavimosi...

ANTANAS. Prie ko čia tėvas? Juk aš jau nebemažs, galime šnekėt ir baigt be jo...

DAUNORAS. Taigi baigiu, melsdamas tamstą atminti, jog mano žodis yra šventas: ne ir ne! Kad čia kas-zinkas būtų, vadinasi.

ANTANAS. Ne! aš irgi darodysiu savo, ir niekam nepasiseks sulaukyti mano širdį ir jausmus! (*Suduoda kumščius per stalą, paima bisėdą, čina prie durų*). Sudiev! iki malonam pasimatymui! (*Sustoja prie durų*).

DAUNORAS (*rišėdai*). Pamatytsi tave aš čia dar kartą, tai jau ne taip kalbėsiu. (*Ragaišienė*). O tu, Ragaišpalaikė, kokias čia užėigas keli? Jai dar ką norint panašų pamatysiu, tai užminkysiu aš tau tokius ragaišius, vadinasi, kad gal tu ne taip dejuosi!

ANTANAS. Meldžiu ne taip šiurkščiai ir be užgavimų; juk apie reikalą galima kalbėti be jokių karščiaimų. Savo reikale aš pasitikiu padaryti su tamsta priderantį susipratimą. Bet kam skriausti nekaltą senutę?!

DAUNORAS. Rodavysčiau nesikšti ne į savo reikalus ir keliauti iš kur atsidarginai.

ANTANAS. Matyt, kad mės šiandien nesukalbėsim. Tikiuos, vienok, kad metės karščius ir viską geriaus apsvaštės, tamsta išvisi, jog labai klysti, — taip pasielgdamas. Iki pasimatymui! (*Išima*).

DAUNORAS. Neklystu, kad pinigų užduoi. Keliauk sveikas ir daugiau nesirodyk! (*Ragaišienė*). Vis tai ačiū tau.

8. DAUNORAS ir RAGAIŠIENĖ.

RAGAIŠIENĖ (*busirūpinusi*). Aš, aš... dūšyt, ponuli, visai čia nekaltas.

DAUNORAS. Cit! Kad nē žodžio, vadinasi! Žinau aš tave, visiems tu turi prisitarnauti. Rigso čia užsidariusi ir da veda į pagundinimą, o ko reikia, tai nežūri. Visa lauko kertė nuganyta. Kokiam šuniui, vadinasi, aš čia tave laikau ir kam čia ta mano grėčia? Ar tai valkatų-bajor-palaikų užėigai?!... Ne! kaip sau norit, gana bus minti mano tvoros ir laukus visiems šunims čia bemedžiojant, o ypač lipi man ant širdies, vadinasi. Aš tam karštam poniakui užgesysiu troškinius ir išmiersuosiu nugara, jai da dris pasigirt man su savo meile. Girdi, boba, šiandien, vadinasi... (*Pežulęgis ir užpečkį*). O ten kas šlama? Gal paršus grįčioj lakai? Žiūrėk, kad nebūtų smarvės.

(*Toliaus bus.*)

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussay,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

taiki ir įsteigta ant teisingumo viešpatybė, iš visų pusių tenkins Jehovos reikalavimus (Iš. XI, 9). Prieto Isajas piešia sau busimo karaliums paveikslą. Šito paveikslinio taikymas prie naujesnio laiko, kaip tą daro Gakkmann*),

* Die zukunftsverwartung des Jesaja.

pasiremdamas tuomi, jog jis priklauso prie absoliutiškų formulų, esančių už rybų tam tikro istoriško laiko, niekuomi nepateisinama.

62. SKYRIMAS STABMELDDYBĖS NUO

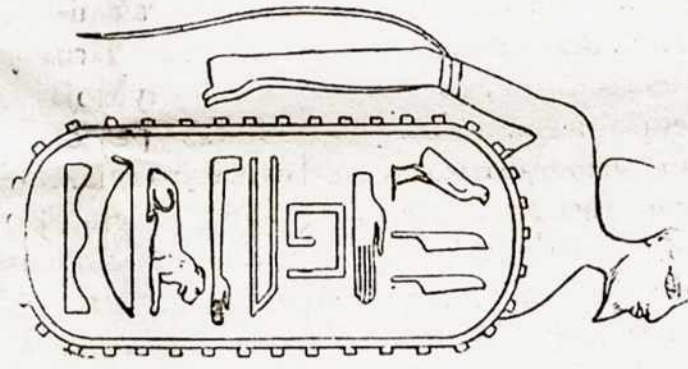
JEHOVYBĖS, — TEJYBĖ.

Iš politiškos pusės Isajas, be abejonės, buvo vienu iš intekmingiausių savo laiko žmonių. Wellhausen*) teisin-

* Israelitische und jüdische Geschichte, pusk. 84.

gai sako, kad jo veiklumo istorija buvo podraug ir Judajiskos viešpatybės istorija šitame periode. Ar jo uždaviniai turėjo tokią pat žymią pasekmę nuo visuomeniško doriskumo ir kulto atžvalgos, tai, žinoma, yra kitas klausimas (slg. be IV Kar. kn. XXIII, 4 ypatingai dar 22-ą eilutę, teisybė, abejojama). Visgi didžiausią intekmę jis įgijo tuomi, kad jam pasisekė sutraukti aplink save žmonių būrelis (Is. VIII, 16—18), kuriame jo žodis giliai įleido šaknis ir kuris tam tikroje prasmėje atsako išgelbėjai anot jo mokinimo "liekanai" ir buvo to suoprocio apie dievybę platintoju ir saugotoju, kuris stojosi jo savizinybės dalimi. Bėgyje paskutinio metašimčio prieš nelaisvę, iš šito burio, išėjusios "pranašinės partijos" veiklumas iš visų pusių padarė svarbiausią izraeliškios istorijos turinį.

Artini susisėjimai su assyra-babilioniškuoju vietu jau prie Achazo turėjo savo pasekmę didoką rytinių elementų suopuldį, kaip į judajiskos viešpatybės kultūrišką gyvenimą abelnai, taip ir į jos kultą ypatingai. Su šituo Isajas ir jo bendradarbiai kovojo iš visų pajėgų. Nežiūrint į tai, karaliaujant Manassijui, šita rytinė intekmė užplovė šalį visu srautu. Ir nors prigimta jos išėiga buvo izraeliškios pažvalgos į svietą apturtinimas, net, jei galima taip išsireikšti, ir teologiskoje atnašoje, o teipgi didesnis sušvelnėjimas gyvenime, atsilėpės ir į kultą, bet, iš kitos pusės, tai jau buvo tikra stabmeldybė. Jau pirmiaus, prie Achazo, esantis vietomis tarnavimas Molochui išsiplatinio visur. Įeinąs į jo kulto sudėją aukojiimas vaikų įneštas

Pav. 66. Judajiskos karalys.

buvo net Jehovos kultas ir į jį žiūrėta kaip į augstesnio lietuotumo būdo apsiereikimą. Teipgi įvesta buvo assyra-babilioniškasis saulės, mėnulio ir podraug visų šventylių garbinimas, po vardu dangiškos karėivijos. Jų kultas užgriebė net oficialią vietą Jehovos šventnamyje, ypatingi gi Malkat*) dievės ir dangaus garbinimas plėtėsi

*) Turbut šituo vardu suprantama yra planeta Venera; taip mano Schrader, Sitzungsber. der Koenigl. preuss. Acad. zu Berlin 1886, ir Kuenen, Abhandl. z. bibl. W., išleidžiamai K. Budde; kitaip pas Stade Z. Alt. W. VI.

vis platesniais skraitais. (Jer. VII, 18; XIV, 17 ir sek.). Vargiai tegalima tikėti, kad minimas XLV Kar. kn. XI, 16 praliejimas kraujo, Manossijo padarytas, buvo išauktas vieninteliai priešieškos šitoms stabmeldiškomis įvadoms. (Jer. II, 30) (Kuenen). Greičiau šioje dėsnyje turime manyti, jog tai buvo visiška demoralizacija, ėjusi ranka rankon su stabmeldiškais papročiais bei su augščiaiu nurodytu gyvenimo sušvelnėjimu, ir kurios Manassijas nestengė suvaldyti. (Je. VII, 9 ir sek.).

Bet ir prie šitų sąlygų Isajo ir jo pasekėjų skelbiamoji dievapazinybė likosi veiklia pradžia. Truko tik tvirtai pritaikymo esančių šitame moksle svarbesnių minčių prie praktiško gyvenimo reikalavimų. Jis buvo duotas taip vad. Deuteronomijos įstatymdavystėje. Prie kokių sąlygų jis buvo išdėtas ant rašto, nėra žinos, bet, visgi, jis pasirodė, pirmu kartu 621 m., aštuonioliktame Josijo valdymo mete, išnetyčių randamas šventnamyje. Čion mės susitinkame su vienu iš svarbiausių nuotikių Izraeliaus istorijoje, su taja buičia, sulyg kurios Izraelius daugiau negu kokia kita tauta stojosi "knugos tauta".

I šita, vyriausio kunigo Chelkijo raštą, įstatymo — corpus deuteronomii kniga — reikia žiūrėti, kaip į naują senų įstatymdavybių išdavimą, ypatingai Išeit. XXI — XXXII, peržiūrėtų nuo kulto centralizacijos atžvalgos. Kaip ir šitos įstatymdavybės jis skaitėsi dešimtiežodžio papildymu ir mozinio tikėjimo išraiška tos augštybės, ant kurios jis buvo pastatytas 8-to metašimčio pranašų. Iš tikėjimiskos pusės naujo įstatymo vyraujančiu principu buvo meilė, iš visuomeniškos gi pusės žmoniškumas; vienos ir kito pagrindu yra "įstatymas", arba sądora, padaryta Jehovos su Izraeliumi. Šituo mokslu galutinai įsteigta tas suoprotis, kad Dievo prietikius su žmonėmis remiana doriskomis sąlygomis. Be to, visas Deuteronomijos įvedimo darbas turėjo prasmę bandymo priduoti Jehovybei tą pobūdį, kuris atsakytų vienumui ir ypatingai pačiam Jehovai. Šitam pirm visa ko reikalauja iš vienos pusės, paprinti jau savistovią sritį, kurioje jis nebūtų liečiamas jokio stabmeldiško įsiškisimo, iš kitos gi, duoti jam teipgi vienumo pobūdį, sutraukus visą panalindinį veiklumą į vieną vietą, reginai, Jehovos pašvęsta, kuomi buvo šalinama pavojus skirstymo suoprocio apie Jehovą į daugelį vietinių dievų, ir monotejybė gavo savo apybrautą išraišką ir kultę. Didelė Deuteronomijos svarba tampa ve ir yra, kad ji nurodė budus, davusius progą pritaikyti šitas mąstis prie praktikos. Bamo'ai jau atitarnavo savo tarnybę ir galėjo būti prašalinami, nesibaimijant to, kad Jehovybė nužudis dėlto viršų šalyje. Rodėsi net, kad tokiu būdu artinamasi vėl linkui pirmesnio padėjimo, kuomet tik viena sądoras skrynia buvo kariškąja šventyne. Padėtas buvo tam tikras rubežius tarp stabmeldžio pasielgimo ir izraeli-

(*Toliaus bus.*)

ROSIJOS CARIENE.

Laikraščių pranešama, kad ji lyg pamišusi dabar. Nuolat bijo užpuolimų ir dreba dėl savo ir savo sunaus, sosto impėdinio, gyvasties.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

29 d. sausio, Liet. Jaunimo Ratelj, Columbia svet., lošė dramą "Valkata"; angliškai parašyta Fraserio, išversta J. Zolpo, nario L. J. Rat. Veikalas buvo perstatytas vadovystėje vertėjo, pirmu kartu lietuviškoje scenoje.

Patį drama nepriguli prie žmesniųjų. Jos tendencija yra "amerikoninė", su perėjimais, pusiau stebūklings, neaiškiais atsitikimais ir charakteriais. Veikalas esąs paimtas buk tai "iš rusų gyvenimo", bet jame nieko rusiško negalima įžiūrėti, viskas amerikoniška, išskiriant rusiškas pavardes.

Vienok nežiūrint į tokias silpnības, perstatymas buvo užimantis, galima sakyti, geresnis, negu tūli kiti lietuviškon kalbon vertimų perstatymai. Čia gvvai piešiama meilė, žmogaus nupuolimas ir prisikėlimas, žmogaus pasišventimas, kiltumas ir veidmainystė. Visame yra daug veikimo ir humoro. Jaigu tą veikalą sumaniai perdirbus, perkeičiant ypatas ir neaiškias vietas, jis būtų visai puikus. Rodosi lengvai galima perkeisti generolo ir oficieriaus ypatas į paprastesnius žmones, pav. į bankierių ir paprastą vaikną, tuomet jie protingiaus išrodytų ir tikty net prie rusų gyvenimo. Be to jiems karėivais nėra nei reikalo buti, nes tas su veikla neturi nieko bendro. Paskutinį aktą reikty irgi kaip kitaip perdirbti, kad išeity aiškiaus ir protingiaus. Labai neaišku tas, kaip Jurgis-Valkata pasiiliuosavo nuo "kartuvių" ir kalėjimo, pasitojo sidabro kasyklų savininku ir kaip jis žinojo, jog Fadei-veidmainys norėjo savo melagingu telegramu kaslink kasyklų stovio, pražudyti generolą Linevičių-bankierių. Kada tokie "dalykai nėra aiškūs, išrodo viskas vien "scenišku išmislu", kad ant galo viską netikėtai perkeisti teisingųjų laimei, o veidmainio nupuolimui. Tokia "dramų" tendencija pas amerikonus yra labai paprasta, tarsi nukalta pagal vieną karpulį. Visos tokios "dramos" arba kaip jie vadina "melodramos" susideda: iš doro žmogaus, veidmainio, norinčio kitus pražudyti ir vyliais laimėti kokią gėginą ir herojaus, daug nukendiančio, bet ant galo, prieš pat didžiausią veidmainio užtaisytą geriamsiems smugi, stebūklingai išgelbinčio geruosius iš nelaimės ir atkeršinancio niekšui už jo darbus. Toks užsibaigimas, be abejonės, paprastesnei publikai labai patinka ir ji simpatizuoja herojui ir geriamsiems. Po perstatymui arba tarpakčiūose, paprastai, lošėjai peiliui pasirodo publikai ir tada jie kiekvienas sulgy savo nuopelnų atsiama užmokestį: herojui nuo balkono ir galerijos girdisi plojimai ir šauksmas "a-a-a!", o veidmainiui švilpimas ir žiaurus balsas "u-u-u!"

Lošime dalyvavo ypatos: M. Linevičia, generolas — J. Gestautas, jo pati — F. Beinoraitė, jų duklė — E. Aleksandravičiūtė, tarnaitė — S. Beinoraitė, oficierius — F. Misius, Fadei Kozlovas — A. Barčius, Jurgis-Valkata — J. Zolp (vertėjas).

Zolp pasirodė vienu iš gabiausių lošėjų: jis taip puikiai atlošė savo rolę, jog tokioje rolėje ji, gerume atlikimo savo užduoties, vargu kas viršytų ne tik tarp lietuvių, bet ir tarp anglų.

Tas galima jam pripažinti neperdedant. E. Aleksandravičiūtė taipgi labai gerai atlošė: iš jaunų merginų Chicagoje dar neteko matyti kitą taip atsidavusią savo rolės atlikimui; įspudinguose atsitikimuose ji išrodė tarsi ištikrųjų tikrame atsitikime esanti Barčius, veidmainio užduotį atliko neblogai, bet galėjo daug geriaus atlikti. Kitus lošėjus pagirti negalima; oficierius buvo neatsakantis, perdaug nerangus, generolo pati "be balso", generolas irgi negeneroliškas, ypač kaipo "Linevičius" (turbūt tas, kurs su japonais mušėsi) turėjo būti maskoliškesnis, nors "maskoliški tipai" šiame veikale yra tikras nonsensas. Beje reikia neužmiršti priminti, jog tarnaitė (Beinoraitė) užspėlnė irgi pagyrimą.

Valkatos drabužiai pirmame akte išrodė labai, kvailai: taip suplėsyti, jog su panašiais drabužiais tik, rasi, broptoj galima būtų kur susitikti. Persistatylukite sau toki nuplyšusi žmogystinė, atėjo pas Linevičių ir elgėsi kaip namieje. Generolas Linevičius jį neniekino, oficierias davė rublį, kitas — pusrublį ir paprasė ką užvalgyti. Istikrųjų, jaigu panaši "ypata" būtų pas "Linevičių" (pas tą, kurs su japonais mušėsi), atsilankiusi, tai ji būtų į sekundą laiko atsidurusi už grotų, nes būtų palaikyta už bombų mėtytoją, kriminalistą. Ne, tas ne iš maskolių gyvenimo, bet iš amerikonių "dramatistų" fantazijos!

Paskutiniam akte, laike stebūklingo išgelbėjimo visai lošėjai atsitikimu buvo visai neužinteresuoti, dairėsi, arba apsi blaūsė sėdėjo ant suolo. Mato mai jiems tai jau nebuvo neprastu atsitikimu, nes ant "praktikų" su tuomi apsiprato ir gera žinojo, jog viskas gerai užsibaigia, todėl jiems nebūvo reikal, nei nuostabos parodyti susijū dinimu, atsistojimu arba didžiū tėnyjimu į savo geradėją Jurgį "sidabro kasyklų savininką".

Vertimo kalba gana gera, su išsitarimais, gerai pritaikintais lietuvių supratimui ir kitais, grynai lietuviškais.

Žmonių buvo grustinai pilna svetainė.

Aušros prelekcijos 5 vasario 1911 m. 3 val. po piet atsisbus:

1) Ant Bridgeporto, Lietuvių Klube, 3149 So. Halsted st. skaitys F. Bradchulis temoj: Korporacijos.

uzmigusi, bet būty jų narių gavyti. Kas yta, jau to negalima et stengkimės bent darbuotiesi, o vaidarbo veikiai pasi-

is. 22 d. sausio at. D. 121 kuopos medimas, kuriame buvo metinė mokeskis ir ija kuopos valdyba: tapo išrinktas Ignas rotokolų raštininkas, talmokas, Ižidinku škas.

kuopos prisirašė 6 ai, kurių tarpe dvi

idejus didėti pradėjo žiaus reikalingo druo izde pinigų dar mato, taigi, kad išiso, Ignas Mačiulis t kuopai maža drašiniukę (press) ir urų.

